

Ο πολιτισμός της νεκροκεφαλής - Γράφει ο θεολόγος Θεόδωρος Ι. Ρηγινώτης

Εμείς οι μεγάλοι νομίζω πως δε φανταζόμαστε καν πώς ζουν οι έφηβοι και οι φοιτητές (η φοιτητική περίοδος είναι μια παράταση της εφηβείας), τι σκέφτονται και πώς νιώθουν.

Η ζωή τους είναι μια αφύσικη ζωή, γεμάτη άγχος και εξαρτημένη 100% από τη μοντέρνα τεχνολογία. Δεν έχουν πια ρίζες, υπακούνε σε αγνώστους στο Facebook, αλλά συγκρούονται με τους γονείς και δε μαθαίνουν τίποτα από τους παππούδες τους. Μια μεγάλη μερίδα τους ζει στο σκοτάδι, διασκεδάζει σε σκοτεινούς χώρους, δραπετεύει από την πραγματικότητα στον εικονικό κόσμο του Διαδικτύου ή μέσα σε εκκωφαντική μουσική, θρίλερ, βιντεοπαιχνίδια βίας και δαιμονικών ηρώων, ιστοσελίδες πορνό, τσιγάρα και αλκοόλ. Κάνει σεξ από 12 χρονών, κάνει εκτρώσεις από 12 χρονών. Είναι, όπως γράφει ένας Αμερικανός ροκάς, που έγινε κάποια στιγμή ορθόδοξος μοναχός (αλλά δεν έμεινε), «η Νεολαία της Αποκάλυψης».

Η ζωή όλων μας είναι αφύσικη, μέσα στο τσιμέντο, στο άγχος, τη σκληρή και αβέβαιη δουλειά, τις ακτινοβολίες των συσκευών, το καυσαέριο, τα χημικά απορρυπαντικά, τα φυτοφάρμακα... Είμαστε όμηροι ανάμεσα στις τρεις οθόνες (της τηλεόρασης, του κινητού – δε χρειάζεται καν να προσθέσουμε «τηλεφώνου» – και του υπολογιστή), όμηροι σε ανίατες ασθένειες, όμηροι στην κατανάλωση... Η ζωή της νεολαίας όμως είναι τόσο αφύσικη, που φτάνει στα όρια της παράνοιας.

Είναι μια ζωή άρνησης και απόρριψης του κόσμου που έχουμε φτιάξει εμείς – που επίσης ήμασταν κάποτε έφηβοι επαναστάτες και τελικά συμβιβαστήκαμε στην ομηρία μας. Οι νέοι είναι οι σύγχρονοι χίππες (τα παιδιά μας, οι μαθητές μας) και προς το παρόν, συνειδητά ή υποσυνείδητα, αντιδρούν. Πρόσεξε τα τραγούδια που ακούνε και θα δεις ότι μιλάνε σχεδόν αποκλειστικά για πόνο και σεξ.

Σημάδια της αντίδρασης

Οι μεγάλοι θέλουν τα παιδιά τους να έχουν εμφάνιση περιποιημένη και καλαίσθητη. Οι νέοι χτενίζονται έξαλλα, στολίζονται αλλόκοτα και ντύνονται με ρούχα σκισμένα, αταίριαστα και ακατάστατα (οι εταιρίες βέβαια – οι παντοδύναμοι αφέντες μας – έχουν κάνει κι αυτό το στυλ μόδα και το χρυσοπουλάνε).

Οι μεγάλοι τούς λένε να μιλάνε και να γράφουν σωστά ελληνικά. Εκείνοι γράφουν (στα κινητά τους και στο Internet – γιατί εκεί πλέον γράφουν) τις λέξεις μόνο με τα αρχικά (συντομογραφίες – μα ούτε ξέρουν τη λέξη συντομογραφία, που είναι δασκαλίστικη) και μιλάνε ανακατεύοντας ελληνικά και αγγλικά σ' ένα απίθανο αλλοπρόσαλλο γλωσσικό μείγμα.

Οι μεγάλοι τούς λένε να μείνουν ψυχικά και σωματικά αγνοί – όταν τους το λένε, γιατί η αγνότητα δεν κατοικεί πια στη χώρα μας. Μάλλον οι νέοι έχουν ακουστά ότι κάποιος κάποτε το έλεγαν αυτό, που δεν το βλέπουν όμως πουθενά γύρω τους, αλλά βλέπουν μόνο ανθρώπους και φωτογραφίες που εκπέμπουν μηνύματα σεξουαλικότητας.

Προσανατολίζονται κι αυτοί έτσι και αρνούνται εκείνους, τους αόρατους, που μιλούσαν κάποτε για αγνότητα και που τους έχουν συνδέσει με τον υποκριτικό κόσμο των μεγάλων. Ντύνονται αισθησιακά (sexy) και πολλοί δίνονται σε όποιον τύχει (δήθεν «αγατούν»), καταπατούν κάθε έννοια αγνότητας, αν και η ψυχή τους διψάει για αγνότητα. Αυτό θεωρούν τώρα αγνότητα: να αγαπάς και να φιλιέσαι με πάθος στις γωνιές του σχολείου και στα πεζοδρόμια, μέχρι την ώρα που θ' αρχίσεις να δίνεσαι ολοκληρωτικά.

Την παρθενία την κοροϊδεύουν, αν την ξέρουν καν (εσύ ξέρεις τι κάνει η κόρη σου στα διαλείμματα των μαθημάτων ή ο γιος σου στις κόρες των άλλων; σε νοιάζει; του/της έχεις πει ποτέ κάτι σχετικό;). Και όταν σκεφτούν μια «μόνιμη σχέση» (ο γάμος δεν υπάρχει στο μυαλό τους, παρά μόνο σαν κάποια προσωρινή γιορτή του έρωτά τους, όπως οι αμερικάνικοι προτεσταντικοί «γάμοι» που βλέπουν στις ταινίες) δε θα έχει μείνει τίποτα να προσφέρουν στον ή στη «σύντροφό» τους.

Σημείωση: στην τηλεόραση – την κυρά μας, που τη βάλουμε κι ανατρέφει τα παιδιά μας – ο όρος «σύντροφος» τείνει να αντικαταστήσει τον όρο «σύζυγος». Ποιος θέλει πια να μπει σε ζυγό (σύζυγος = συν+ζυγός);

Οι μεγάλοι τούς λένε να μείνουν ζωντανοί. Κι οι νέοι βάλθηκαν να ζουν ριψοκίνδυνα, να ξενυχτάνε, να μεθάνε, να καπνίζουν, να δοκιμάζουν ναρκωτικά, να εμπιστεύονται αγνώστους, να τρέχουν με τα μηχανάκια κι ό,τι άλλο βάλει ο νους σας.

Να μην ξεχάσω πως ένα σοβαρό κομμάτι της ζωής πολλών εφήβων αποτελεί ο σατανάς: προσεχτική αναζήτηση και παρακολούθηση θρίλερ και βίντεο με εξορκισμούς και μαύρες τελετουργίες, ροκ τραγούδια που εξυμνούν το διάβολο, μπλούζες και τατουάζ με 666 και ανάποδες πεντάλφες, μέχρι μακιγιάζ ζωντανού-νεκρού (ζόμπι), συνειδητή λατρεία του σατανά, τελετές και κάλεσμα πνευμάτων... Το παιδί σας ίσως δεν ξέρει να κάνει το σταυρό του (μπορεί να κάνει πότε πότε μια αδιάφορη κίνηση που θυμίζει παίξιμο μαντολίνου), σίγουρα όμως ξέρει να κάνει το σήμα με τα κέρατα, σηκώνοντας το δείκτη και το μικρό του δάχτυλο – το κάνουν όλοι οι ροκάδες, το βλέπουμε ακόμα και σε κινούμενα σχέδια!...

Πρωί. Αντί για το σχολείο, παλληκάρια και κοπέλες πίνουν καφέ και τρώνε τυρόπιτες στα μαγαζάκια με την προνομιακή θέση δίπλα στο σχολείο. Ο καθηγητής δεν έχει εξουσία να κάνει τίποτα έξω από τη σχολική αυλή. Εσύ, ο γονιός, κάνε μια βόλτα μετά τις 8.30' π.μ. στις κοντινές καφετέριες, μήπως βρεις τα παιδιά σου.

Αυτή είναι η Νεολαία της Αποκάλυψης, η νεολαία των εκτρώσεων, η νεολαία των ΓΕΛ (Γενικών Λυκείων) και των ΕΠΑΛ, η νεολαία των Πανελλαδικών, η νεολαία των φροντιστηρίων, η νεολαία της αυριανής ανεργίας, η νεολαία της δυστυχίας.

Η νεολαία που κάποιες φορές κουβαλάει ασήκωτα φορτία προβλημάτων, ανάπηρους γονείς, αλκοολικούς ή βίαιους γονείς, εξαφανισμένους γονείς – σ' αυτά προστίθενται και όσα προκάλεσε η οικονομική κρίση, καταστρέφοντας τη ζωή ολόκληρων οικογενειών! Παιδιά ορφανά ή σαν ορφανά, χωρίς προσανατολισμό, χωρίς ρίζες (το ξαναλέω), χωρίς πίστη. Υποσυνείδητα, ψάχνουν για ρίζες και πίστη, αλλά δεν έχουν άλλο από την τηλεόραση, το Facebook, το κινητό τους, τη μουσική (που κατεβάζουν από το Internet και συχνά είναι μόνο ένας εκκωφαντικός ρυθμός ή τραγούδια που δίνουν μηνύματα εκπόρνευσης, μελαγχολίας και αλκοολισμού).

Η ευθύνη

Όλοι έχουμε ευθύνη. Και οι ίδιοι οι έφηβοι φυσικά, πολύ περισσότερο όταν γίνονται φοιτητές (εδώ στην Κρήτη έχουμε και μικρούς καπετάνιους, που δε γίνονται φοιτητές αλλά «καίγονται» ή «καίνε» άλλους, ζώντας ανάμεσα σε αλκοόλ, τζόγο και όπλα).

Και οι δάσκαλοι και οι καθηγητές – όπως εγώ – έχουμε τεράστια ευθύνη. Το ίδιο και οι παπάδες. Δεν υπερασπιζόμαστε τη νεολαία με λιονταρίσιες μάχες. Υπάρχουν βέβαια και εξαιρέσεις (π.χ. στην Αθήνα ο π. Κωνσταντίνος Στρατηγόπουλος, ο π. Αντώνιος Παπανικολάου της «Κιβωτού του Κόσμου» κ.ά. – ίσως και στην πόλη μας κάποιος), αλλά, σε σχέση με το σύνολο, είναι μόνον εξαιρέσεις.

Οι δημοσιογράφοι, οι τηλεοπτικοί παρουσιαστές και οι υπεύθυνοι των καναλιών έχουν όχι μόνο τεράστια ευθύνη, αλλά συχνά είναι οι αυτουργοί της αλλοτρίωσης και καταστροφής της νεολαίας μας. Οι εταιρίες κατασκευής και πώλησης κινητών τηλεφώνων και βιντεοπαιχνιδιών, τα μπαρ και οι εταιρίες του θεάματος, ομοίως. Πολλοί από κείνους που δουλεύουν σ' όλα αυτά θα 'πρεπε να πάνε φυλακή.

Άρα και οι δικαστές έχουν ευθύνη. Ας μη μιλήσουμε για τους πολιτικούς...

Τώρα όμως απευθύνομαι στους γονείς. Σ' εκείνους, που τα παιδιά είναι δικά τους και έχουν τη μεγαλύτερη δύναμη να τα προστατεύσουν και φυσικά τη μεγαλύτερη ευθύνη για τη δυστυχία τους.

Τι λείπει στα παιδιά σου και δεν τους το δίνεις ποτέ, αγαπητέ μου γονιέ, πατέρα και μάνα;

Ένα πράγμα λείπει: το να τους μάθεις να αγαπάνε. Έτσι τα παιδιά σου θ' αποχτούσαν ρίζες και πίστη, έτσι θα ένιωθαν ασφάλεια και δε θα έψαχναν την αγάπη (ή υποκατάστατα της αγάπης) σε γκρίζους δρόμους.

Ξέρω εγώ ν' αγαπώ; Ξέρω να συγχωρώ; Ξέρω ν' ακούω; Αν δεν ξέρω, πώς θα το μάθω στα παιδιά μου; Αλλά εκείνα αυτό ζητάνε και, αν δεν το μαθαίνουν από μένα, ψάχνουν να το μάθουν από άλλους.

Ίσως είσαι από τις φωτεινές εξαιρέσεις. Εσύ ξέρεις.

Άκου λοιπόν πώς νομίζω ότι μεγαλώνεις τα παιδιά σου, πώς μεγαλώνουν τα παιδιά τους οι περισσότεροι, ίσως κι εγώ (ακόμη είναι μικρό το δικό μου, έχει καιρό):

Όταν κάνουν φίλους, τους λες: σκέψου, παιδί μου, τι σε ωφελούν οι φίλοι που έχεις. Δεν τους λες: σκέψου, παιδί μου, τι έχεις ωφελήσει εσύ τους φίλους σου.

Όταν κάνουν σχέσεις (εννοείται το «αισθηματικές»), τους λες: τι έχει να σου προσφέρει αυτή η σχέση; Δεν τους ρωτάς: τι έχεις να προσφέρεις εσύ, παιδί μου, σ' αυτή τη σχέση;

Για την επαγγελματική τους αποκατάσταση, τους λες να διαλέξουν ένα επάγγελμα που θα τους ωφελήσει (οικονομικά και κοινωνικά). Δεν τους λες να διαλέξουν ένα επάγγελμα με σκοπό να ωφελήσουν αυτοί τους συνανθρώπους τους, τον τόπο τους, την κοινωνία.

Τους λες να είναι ανταγωνιστικοί και μαχητικοί, «δυνατοί», «σκληροί». Δεν τους λες ν' αγαπάνε και να συγχωρούν. Και φυσικά δε θα τους πεις ποτέ να προτιμήσουν το συμφέρον κάποιου άλλου από το δικό τους, έστω κι αν ο άλλος έχει μεγαλύτερη ανάγκη ή αξίζει περισσότερο απ' αυτά μια θέση ή κάποιο όφελος.

Πώς λοιπόν θα μάθουν ν' αγαπούν; Πώς θα ξεδιψάσει η ψυχή τους; Πώς να μην είναι η Νεολαία της Αποκάλυψης (όταν «θα κρυσώσει η αγάπη των πολλών», όπως είχε προφητέψει ο Χριστός, «κι αυτός που θ' αντέξει μέχρι το τέλος, αυτός θα σωθεί», κατά Ματθαίον, κεφ. 14, στίχοι 12-13), η νεολαία της απελπισίας και της δυστυχίας;

Ευτυχισμένος είναι περισσότερο ο άνθρωπος που αγαπάει απ' όσο ο άνθρωπος που τον αγαπούν.

Και κλείνω με μια λίγο σοκαριστική τελευταία σκέψη:

Είτε «πιστεύεις» είτε όχι, δε με νοιάζει. Φρόντισε όμως, αδελφέ και αδελφή μου, να μάθεις τα παιδιά σου ν' αγαπούν και να σέβονται το Χριστό και την Παναγία (και τώρα, αν είναι έφηβοι ή φοιτητές, δεν είναι αργά – αρκεί να δουν ότι αγαπάς και σέβεσαι Χριστό και Παναγία εσύ).

Αν το κάνουν αυτό, θ' αγαπούν και θα σέβονται όλο τον κόσμο, και μαζί κι εσένα, όσα λάθη κι αν κάνεις, γιατί ο Χριστός και η Παναγία είναι η παγκόσμια και πανανθρώπινη αγάπη, είναι η «παν-αγάπη» (λέξη του μεγάλου σύγχρονου αγίου Ιουστίνου Πόποβιτς [φωτο], καθηγητή του πανεπιστημίου Βελιγραδίου). Οπότε, θα έχεις κερδίσει τα παιδιά σου. Αν όμως δε μάθουν ν' αγαπούν το Χριστό και την Παναγία, ίσως κάποτε κλάψεις και πεις: «Έχασα τα παιδιά μου».

Βέβαια, αν τα παιδιά σου μάθουν ν' αγαπούν το Χριστό και την Παναγία, πρέπει κι εσύ ν' αντέξεις αυτή την αγάπη, γιατί συνήθως ο γονιός δε θέλει τα παιδιά του να είναι καλά με όλους, ούτε πολύ πιστά. Και όλ' αυτά χρειάζονται αγώνα, αν και όχι τόσο επίπονο και παράλογο όσο ο μακροχρόνιος αγώνας για τις Πανελλήνιες...

Ένα παράδειγμα: όταν έπιασαν το Χριστό, όπως θα ξέρεις, ο απόστολος Πέτρος φοβήθηκε και Τον αρνήθηκε τρεις φορές. Μετά την ανάστασή Του, ο Χριστός τον ρώτησε τρεις φορές: «Μ' αγαπάς;». Και ο Πέτρος Του απαντούσε με ειλικρίνεια: «Ναι, Κύριε, σ' αγαπώ» (κατά Ιωάννην, 21, 15-17). Έτσι ισοφάρισε την τριπλή άρνηση.

Είναι σημαντικό ότι ο Χριστός δεν τον ρώτησε «με πιστεύεις;» αλλά «μ' αγαπάς;». Αυτό είναι που θέλει ο Χριστός από τον άνθρωπο.

Για παράδειγμα μπαίνουμε στην Μεγάλη Τεσσαρακοστή. Πάρε μια Τετάρτη απόγευμα τα παιδιά σου, κατά τις 19:00 μ.μ., και πηγαίνετε στην εκκλησία να παρακολουθήσετε μια προηγιασμένη. Πάρε τα την Παρασκευή, την ίδια ώρα, και πηγαίνετε ν' ακούσετε τους Χαιρετισμούς. Πηγαίνετε για το Χριστό και την Παναγία, όχι για τον παπά (που σίγουρα δεν τον γνωρίζεις, αλλά μπορεί να είναι πολύ καλός) ή τον ψάλτη ή τους άλλους που είναι εκεί ή για να δείτε «αν καταλαβαίνετε ή όχι» κ.τ.λ. Πηγαίνετε και αφεθείτε στο Χριστό και την Παναγία, εκεί μέσα στην εκκλησία, εκεί που ενώνονται οι άνθρωποι τώρα και είκοσι αιώνες και που ενώνονται μαζί τους και οι άγγελοι, οι άγιοι, ο ίδιος ο Θεός. Να δεις πώς θ' αρχίσει να γιαιτρεύεται η ψυχή τους, και η δική σου.

Κι αν έχουν φροντιστήρια, ξένες γλώσσες, προπόνηση ή κάτι άλλο εκείνη την ώρα, ας το αφήσουν έστω μια φορά ή δυο φορές. Αυτά θα τα ξαναβρούν, αλλά το Χριστό και την Παναγία, αν δεν πάνε τώρα, δε θα τους ξαναβρούν, γιατί δε θα πάνε ποτέ. Κάθε φορά κάτι θα τα εμποδίζει – κάθε φορά «κάποιος» θα τα εμποδίζει.

«Αν δεν τα κάνουμε αυτά τώρα, που είμαστε νέοι, πότε θα τα κάνουμε;» με ρώτησε ένας μαθητής μου, όταν τους έλεγα για τον παράλογο τρόπο ζωής τους. Του απάντησα: «Κι αν δεν πλησιάσετε το Χριστό τώρα, πότε θα Τον πλησιάσετε; Να διακινδυνεύσω μίαν απάντηση: ποτέ. Δε θα Τον πλησιάσετε ποτέ, γιατί δε θα έχετε μάθει να Τον πλησιάζετε».

Αν φυσικά φτάσουν να ενηλικιωθούν ζωντανοί και υγιείς ψυχικά και σωματικά.

ΥΓ: Το «Αίνιγμα» (Enigma), ένας Αμερικανός καλλιτέχνης του θεάματος, που έχει τατουάζ σ' όλο του το σώμα, έχει κάνει τη γλώσσα του διχαλωτή κι έχει εμφυτεύσει κέρατα στο κούτελό του. Τα παιδιά σας σίγουρα τον ξέρουν. Ρωτήστε τα... **(Για τον άγιο του ονόματός τους όμως σίγουρα δεν ξέρουν τίποτα και φοβάμαι πως ούτε εσύ ξέρεις)...**